

DETAIL # 29

MARJOLEIN VAN EIG

TEGEL

Dagelijks kijken we naar tegels. Op het toilet, in de douche, op de stoep. De tegels vormen de achtergrond voor onze gedachten. We denken aan de grote en de kleine problemen die we moeten overwinnen en onze blik dwaalt over voegwerk, tegelstructuur en kleur. Het wordt vast ook tijd om weer eens een grondige schoonmaak te houden. Dat vergeten we snel weer, andere zaken krijgen de overhand. De trein moet gehaald worden.

Hoeveel tegels zouden we zien op een dag? Bij een eerste snelle schatting zou ik duizend roepen. Het blijken er veel meer te zijn. De gemiddelde mens start haar dag meestal op het toilet. Op een standaard toiletje van 90 x 120 centimeter zitten al gauw $9 \times 12 = 108$ tegeltjes (15 x 15 centimeter tot 1,80 meter geteld) tegen één wand. Keer twee = 216. De achterwand heeft er zo'n 72. Daar kijken vooral de mannen naar. De vrouwen kijken vooral naar de vloer en de voorwand. De vloer heeft 54 tegels. Totaal tellen we ruim 300 tegels op een gemiddeld toilet.

Na deze verlossende start volgt de badkamer. De gemiddelde badkamer meet 1,80 x 2,10 meter. Bij eenzelfde tegelhoogte en -maat als op het toilet tellen we hier 288 tegels voor de korte wanden en ongeveer hetzelfde voor de langere wanden, de aftrek van de deur meegenomen. De gemiddelde badkamer telt dus 576 tegels. Die zie je niet allemaal, want daar staan ook kasten voor en wasbakken. Ik schat dat ongeveer een derde van één wand bedekt is. Dan is er nog de vloer en die heeft 168 tegels. We komen op bijna 700 tegels in totaal voor de gemiddelde badkamer.

Schoongewassen tussen 700 tegeltjes gaat de gemiddelde mens op weg naar het koffiezetapparaat en een boterhammetje in de keuken. De vraag is of deze tegels heeft. Dat is in ieder huis weer anders. Wanneer we ons gemiddelde verhaal continueren, komen we bij een keuken van 2,10 x 3 meter op zo'n 168 tegels voor de aanrechtloze wand, 80 voor de wand met aanrecht en kastjes en 200 voor de vloer. De overige twee wanden hebben een deur of een raam dus die tellen we niet mee, hoogstens wat restjes. Voor de keuken komen we, inclusief wat restjes, op zo'n 500 tegels.

Een uur na het starten van de dag heeft de gemiddelde mens in een gemiddeld huis in Nederland dus, behalve een kopje koffie en een boterhammetje of een bakje yoghurt, zo'n 1.500 tegels achter de kiezen. Daar zit een flinke marge in, die voornamelijk bepaald wordt door

persoonlijke voorkeur, de mode in tegelland, de standaard van de woningbouwvereniging of de smaak van de vorige bewoner. Mijn broer heeft net een nieuwe badkamer en hij is bijzonder in zijn nopjes met de buitengewoon grote tegel op wand en vloer. Hij ziet dagelijks aanzienlijk minder tegels. De badkamer die onze kinderen thuis gebruiken is niet gewijzigd toen wij erin trokken. De vorige bewoonster hield erg van mozaïek, onze dochters worden dus bij het krieken van de dag direct geconfronteerd met duizenden tegeltjes. De badkamer van Joep van Lieshout zal juist in één keer opgetrokken zijn met een toxische polyesterlaag, geen tegel te zien.

Na deze 1.500 tegels begint de dag eigenlijk pas. Zodra we een voet buiten de deur zetten, start er een nieuw tegelpatroon; dat van de stoep tegel. De gemiddelde werknemer loopt een stukje naar zijn/haar auto, fiets of wandelt naar de bus dan wel trein of metro. Ik doe een aanname van 90 meter gemiddeld. Hetzelfde gebeurt na aankomst en bij retour aan het eind van de dag. Bij een gemiddelde stoep van twee meter breedte is dit 2.100 tegels per keer, bij een stoep tegel van 30 x 30 centimeter, een tegel die echt overal in Nederland ligt. Op een dag komt dat neer op ruim 8.000 stoep tegels. Gedurende deze dag ziet de gemiddelde mens nog meer tegels; op de vloer van het werk, op het toilet, in de kantine, tijdens de lunchpauze en het bijbehorende wandelingetje buiten. Daar kunnen we nog wel een paar duizend tegels bij optellen. De gemiddelde mens ziet in Nederland dus op een doordeweekse dag zo'n 10.000 tot 15.000 tegels. Dat is een verrassende uitkomst. Iets om bij stil te staan. ■